

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารำตรวจพลในการแสดงละครในเรื่องอิเหนา ซึ่งมีปรากฏเฉพาะการรำตรวจพลอิเหนาและการรำตรวจพลปันหยี โดยศึกษาในด้านความเป็นมาองค์ประกอบ การแสดงและกลวิธีการรำ การวิจัยนี้ใช้วิธีศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การสังเกตจากวีดิทัศน์และภาพถ่าย การฝึกหัดด้วยตนเอง รวมถึงประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี

รำตรวจพลเป็นศิลปะการรำดั้งเดิมที่มีเนื้อหาอยู่ในวรรณกรรมไทย โดยกวีได้แต่งขึ้นจากเหตุการณ์การรบของกษัตริย์ในสมัยโบราณ มีการนำเสนอรำตรวจพลเป็น 2 รูปแบบคือ 1. รำตรวจพลในโจน 2. รำตรวจพลในละคร รำตรวจพลในละครในเรื่องอิเหนาจัดเป็นการรำตรวจพลที่ได้รับความนิยมในสมัยโบราณ แต่ในปัจจุบันไม่ได้รับการฟื้นฟูจึงอาจสูญหายได้

การรำตรวจพลในการแสดงละครในเรื่องอิเหนา มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการคือ การออกรบ การเสด็จประพาส การเดินทางเพื่อปฏิบัติภารกิจต่างๆ ประกอบด้วยท่ารำหลักจำนวน 9 ท่า คือ ท่าเดิน ท่าจาก เจ็ดฉิน ลงเสี้ยว รำสายหรือหมุนตัว เรียกถามความพร้อม ท่าจะ เก็บอาวุธหยิบเส้ ขึ้นม้า สอดเชิด ส่วนท่ารอง ท่าขยาย ท่าเชื่อม เป็นส่วนช่วยเพิ่มความสวยงามและความสมบูรณ์ของกระบวนการรำ กลวิธีในการรำเพื่อแสดงฝีมือโดยใช้อาวุธของผู้เป็นแม่ทัพใน 6 ขั้นตอนคือการปรากฏกาย แสดงความสามารถใช้อาวุธ ตรวจแถว ถามความพร้อม แสดงแสนยานุภาพ และเข้าประจำที่เตรียมพร้อมเคลื่อนทัพ

ในด้านองค์ประกอบการแสดง ประกอบด้วยผู้แสดงที่นอกจากจะมีคุณสมบัติของรูปร่างและใบหน้าที่สมส่วนแล้ว ยังต้องมีทักษะการฟังจังหวะเพลงรวมทั้งมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี การแต่งกายจะแต่งแบบยืนเครื่องพระ แต่ต่างกันที่เครื่องประดับศีรษะ วงปีพาทย์นิยมใช้เครื่องคู่ เพลงประกอบท่ารำเป็นเพลงที่มีทำนองล้วนๆ อุปกรณ์การแสดงที่สำคัญคือกริช ม้าและเส้ ส่วนฉากไม่ค่อยเน้นเพราะนิยมรำหน้าม่าน

งานวิจัยชิ้นนี้นับเป็นองค์ความรู้ของนักนาฏยประดิษฐ์ในอดีต ที่เป็นประโยชน์ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ นาฏยศิลป์แบบหลวง รวมทั้งมีคุณค่าทางมรดกในด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยในปัจจุบัน

##4786852335 : MAJOR THAI CLASSICAL DANCE

KEY WORD : INAO COURT DRAMA / THE TROOP REVIEWING DANCE OF PUNYI / THE TROOP REVIEWING DANCE OF INAO

KWANJAI KONGTHAWORN : THE TROOP REVIEWING DANCE OF MALE CHARACTERS IN INAO COURT DRAMA. THESIS ADVISOR : Dr. SAVAPARR VECHSURUCK , -249 pp. ISBN 974-17-6821-4.

This thesis aims at studying the troop reviewing dance of male characters in the performance of the Inao Court Drama, which is presented in the troop reviewing dance of Inao and that of Punyi. The study is mainly about the dance's background, the composition, the performance and the dance technique. The research is based on studies of related documents, interviews, observation of video presentations and photographs, self-practice and over ten years of teaching experience.

The troop reviewing dance of male characters is an ancient form of dance existing in the content of Thai literary work. Poets rely on battles of monarchs in the olden days in writing about troop reviewing incidents. This kind of dance is divided into two types:

1. The troop reviewing dance in masked drama, and
2. The troop reviewing dance in drama.

The troop reviewing dance of male characters in the Inao Court Drama was very popular in the past but is rarely performed in the present day so if it is left unrevived, it might face extinction.

The troop reviewing dance of male characters in the Inao Court Dance aims at presenting five activities—entering into a battle, traveling for pleasure, attending official ceremonies, making an official journey and receiving important guests. These activities are expressed by nine major dance postures. They are walking, perpendicular footing, Ched Chin, Long Siew, swinging or turning the body, checking the readiness of the troop, face to face encountering, keeping the weapon or picking up a horsewhip before mounting on horseback and Sod Ched. Subordinate, expansive and connecting postures add more beauty and completeness to the overall performance. The dance technique to display the martial ability of the dancer who plays the role of the army leader consists of six steps—appearing on the stage, ability in using weapons, reviewing the troop, checking the readiness, showing military power and stationing at the right position in preparation for moving the troop.

The performing composition deals with performers who are not only proportionate in their physical built and looks but they must also be able to listen to music rhythms and have ready wit in solving unexpected problems. The attire is that of male characters in general, with the difference in the headdresses. The accompanying Pipat orchestra consists of musical instruments in pair. The music accompanying the dance is all melodies. Important props are kris (daggers), horses and horsewhips. The stage scenery is not emphasized because the dance is performed at the front of the curtain.

This research is regarded as a body of knowledge concerning choreographers in the past. It will benefit both the academic world and the profession in court performing art. Its value is also in its function as Thai cultural heritage in the present time.